

1 KIRI

KÕIKNE ISA

KÕIKNE Isa on kõige loodu Jumal, kõikide asjade ja olendite Esimene Allikas ja Kese. Mõelge Jumalast kõigepealt kui loojast, siis kui juhtijast ja viimaks kui lõpmatust alalhoidjast. Inimkonnale hakkas selguma tõde Kõikse Isa kohta siis, kui prohvet lausus: „Sina, Jumal, oled ainus — mitte kedagi ei ole sinu kõrval! Sina oled loonud taeva, taevaste taeva ja kõik, mis selle peal on; sina hoiad ja juhid neid. Sinu Pojad tegid universumid. Sa riietad end valgusega nagu rüüga, sa tõmbad taevad laiali nagu vaiba.” Vaid arusaam Kõiksest Isast — ühestainsast Jumalast paljude jumalate asemel — võimaldas surelikul inimesel aduda Isa kui jumalikkude loojat ja lõpmatut juhtijat.

² Kõik planeedisüsteemide müriaadid loodi selleks, et neid lõpuks asustaksid paljud erinevad mõistuslikud olendid, kes suudavad tunda Jumalat, võtta vastu jumalikkude armastust ning ka ise Jumalat armastada. Universumite universum on Jumala looming ja erinevate loodud-olendite eluase. „Jumal lõi taevad ja moodustas maa — ta rajas universumid ja ei loonud seda maailma ilma ilmaeagu, vaid on valmistanud, et seal elataks.”

³ Kõik valgustatud maailmad tunnevad ja palveldavad Kõikset Isa, kõige loodu igavest loojat ja lõpmatut alalhoidjat. Loendamatu universumite tahteolendid on asunud pikale-pikale teele Paradiisi, võtnud ette igavesti kestva ja pingutava, kuid kõitva avastusretke, et jõuda Jumal-Isani. Aja laste transtsendentne eesmärk on leida igavene Jumal, mõista jumalikkude olemust, tunda Kõikset Isa. Jumalat tundvatel olenditel on vaid üks ülim püüe, üksainus kõikevõitev ihalus: saada oma sfääris temataoliseks, niisuguseks, nagu on tema oma paradiislikus isikutäiuses ja oma õiglase ülimuslikkuse kõikides sfääris. Igavikus elav Kõikne Isa on andnud ülima käsu: „Teie olge täiuslikud, nõnda nagu mina olen täiuslik.” Armastuse ja halastusega on Paradiisi sõnumitoojad kandnud seda jumalikkude üleskutset läbi ajastute ja universumite isegi nii madalate loomset päritolu loodud-olenditeni, nagu on Urantia inimrasid.

⁴ See suurejooneline ja kõikehaarav käsk püüelda jumaliku täiuse poole on täiusliku Jumala loodud edasipürgivate olendite esmane ülesanne ning selle täitmine peaks olema ka nende ülim soov. See võimalus saavutada jumalikkude täiust on kõigi inimeste igavese vaimse progressi lõplik ja kindel eesmärk.

⁵ Urantia surelikel pole erilist lootust saada täiuslikuks selle sõna lõpmatus tähenduses, kuid oma teed alustavatel ränduritel, nagu seda on selle planeedi inimesed, on täiesti võimalik jõuda lõpmatu Jumala poolt surelikule inimesele seatud taevase ja jumaliku eesmärgini. Kui nad selle eesmärgi saavutavad, on nad kõiges, mis puudutab eneseteostust ja meele arendamist, oma jumaliku täiuse sfääris niisama täiuslikud,

kui seda on Jumal ise oma lõpmatuse ja igaviku sfääris. Säärane täius ei tarvitse olla ei kõikne ainelises mõttes ega intellektuaalselt kõikehõlmav ja lõplik vaimse kogemuse tasandil, kuid see on lõplik ja täielik tahte jumalikkuse, isiksuse motivatsiooni täiuslikkuse ning jumalateadvuse kõikides määratletud aspektides.

⁶ See on jumaliku käsu „Teie olge täiuslikud, nõnda nagu mina olen täiuslik” tõeline tähendus. See käsk virgutab surelikku inimest aina edasi minema ja kutsub teda ikka sissepoole selles pikas ja kõitvas jõupingutuses saavutada üha kõrgemaid ja kõrgemaid vaimseid väärtusi ning universumi tõelisi tähendustasandeid. See grandioosne universumite Jumala otsing on kõikide aja ja ruumi maailmade asukate ülim avastusretk.

1. ISA NIMI

¹ Kõikidest nimedest, mille all universumites Jumal-Isa tuntakse, kohtab kõige sagedamini neid, mis määratlevad teda kui Esimest Allikat ja Universumi Keset. Esimest Isa nimetatakse eri universumites ning ühe ja sellesama universumi eri sektorites mitmete nimedega. Nimed, mida loodud-olend annab Loojale, sõltuvad suuresti sellest, missugune on loodud-olendi arusaam Loojast. Esimene Allikas ja Universumi Kese pole end iial avaldanud nime kaudu, vaid ikka ja alati oma loomuse kaudu. Kui usume, et oleme selle Looja lapsed, on täiesti loomulik, et me teda lõpuks Isaks kutsume. Ent see on meie enda valitud nimi ning tuleneb sellest, et me tunnistame oma isiklikku suhet Esimese Allika ja Keskmega.

² Kõikne Isa ei suru universumite tahtelistele intellektiolenditele mitte kunagi peale ühtki kohustusliku tunnistamise, formaalse palveldamise või orjaliku teenimise vormi. Aja ja ruumi maailmade arenevad asukad peavad ise oma südames ta ära tundma, teda armastama ja vabatahtlikult palveldama. Looja keeldub sundimast ja alistamast oma aineliste olendite vaba vaimset tahet. Oma tahte armastav pühendamine Isa tahte täitmisele on inimese parim kink Jumalale; tegelikult on säärane tahte pühendamine inimese ainuvõimalik eheda väärtusega kink Paradiisi-Isale. Inimene elab, liigub ja on olemas Jumalas; peale niisuguse valiku Isa tahte alluda ei leidu mitte midagi, mida inimene saaks Jumalale anda, ja universumite tahtelistele intellektiolenditele sellised otsused on tolle tõelise palveldamise reaalsus, mis on nii meeltemööda Looja-Isa armastusest kantud loomusele.

³ Kui olete kord saanud tõeliselt teadlikuks Jumalast, kui te olete tegelikult avastanud majesteetliku Looja ning hakanud kogema jumaliku juhtija pideva ja sisima kohaloleku teostumist, siis leiate vastavalt oma

valgustatusele ning viisile ja meetodile, mille kaudu jumalikud Pojad Jumalat ilmutavad, Kõiksele Isale nime, mis kõige sobivamalt väljendab teie arusaama Esimesest Suurest Allikast ja Keskmest. Nõnda on Loojal eri maailmades ja mitmesugustes universumites palju nimesid, mis vaimselt seoselt tähendavad kõik ühte ja sedasama, kuid sõnades ja sümbolites väljendatuna peegeldab iga nimi seda austuse määra ja sügavust, mida selle maailma loodud-olendid oma südames tema vastu tunnevad.

⁴ ¶ Universumite universumi keskme lähedal tuntakse Kõikset Isa üldiselt nimede all, mille tähendust võib tõlgendada kui Esimest Allikat. Kaugemal kosmoses asuvates universumites tähendab Kõikse Isa märkimiseks kasutatav termin sagedamini Kõikset Keset. Veelgi kaugemal tähtedevahelises avaruses, samuti nagu teie kohaliku universumi keskuses, tuntakse teda Esimese Loova Allika ja Jumaliku Keskmene. Ühes lähedal asuvas tähtkujus kutsutakse Jumalat Universumite Isaks, teisel Igaveseks Alalhoidjaks, ida pool aga Jumalikuks Juhtijaks. Teda on nimetatud veel Valguste Isaks, Elu Kingiks ja Kõikvõimsaks.

⁵ Neis maailmades, kus mõni Paradiisi-Poeg on elanud oma annetumiselu, teatakse Jumalat üldiselt mingi sellise nime all, mis kätkeb isiklikku suhet, õrna armastust ja isalikku kiindumust. Teie tähtkuju keskuses räägitakse Jumalast kui Kõiksest Isast ning teie kohaliku asustatud süsteemi eri planeetidel tuntakse teda kui Isade Isa, Paradiisi-Isa, Havona-Isa ja Vaimset Isa. Need, kes tunnevad Jumalat Paradiisi-Poegade annetumisilmutuse kaudu, annavad lõpuks järele loodud-olendi ja tema Looja liigutavate suhete tundelisele võlule ja nimetavad Jumalat „meie Isaks”.

⁶ Sugu omavate olenditega asustatud planeedil, maailmas, kus intellektiolendite südameist on lahutatud vanemlikud tunded, muutub termin „Isa” igavese Jumala märkimisel eriti väljendusrikkaks ja sobivaks. Teie planeedil Urantial on ta kõige paremini tuntud ja kõige üldisemalt tunnustatud nime *Jumal* all. Nimi, mis te talle omistate, ei ole kuigi tähtis; oluline on see, et te tunneksite teda ja püüaksite olla tema sarnased. Teie vanad prohvetid kutsusid teda õigusega „igaveseks Jumalaks” ja kõnelesid temast kui kellestki, kes „elab igavikus”.

2. JUMALA REAALSUS

¹ Jumal on vaimumaailma kõige põhilisem reaalsus, Jumal on meesfäärade tõeallikas, Jumal jätab ainelis maailmas varju kõik muu. Kõikide loodud intellektide jaoks on Jumal isiksus, universumite universumi jaoks on ta igavese reaalsuse Esimene Allikas ja Kese. Jumal ei sarnane ei inimese ega masinaga. Esimene Isa on kõikne vaim, igavene tõde, lõpmatu reaalsus ja isiksus.

² ¶ Igavene Jumal on lõpmata palju rohkem kui idealiseeritud reaalsus või isikustatud universum. Jumal ei ole lihtsalt inimese ülim ihalus, sureliku otsingute objekt. Jumal pole ka pelk mõiste, õiglust esindav jõupotentsiaal. Kõikne Isa ei ole looduse sünonüüm ega isikustunud looduseadus. Jumal on transtendentne tõelisus, mitte lihtsalt inimese tavaarusaam ülimatest väärtustest. Jumal ei ole kõige vaimselt olulise psühholoogiline koondumispunkt, ka pole ta „inimese õilsaim looming”. Inimeste arvates võib Jumal olla ükskõik missugune neist käsitustest või siis kõik need koos, kuid ta on enamat. Ta on päästja ja armastav Isa kõikide jaoks, kes naudivad vaimset rahu maa peal ning ihkavad surmas kogeda isiksuse ellujäämist.

³ ¶ Inimkogemuses näitab Jumala tegelikku olemasolu see, et inimese sisimas on olemas jumalik kohalolek, vaimne Järelevaataja, kes on saadetud Paradiisist elama inimese surelikku meelde, et ta abistaks seal igavesti ellujääva surematu hinge arengut. Niisuguse jumaliku Kohandaja olemasolu inimteadvuses näitavad kolm kogemuslikku ilmingut:

⁴ 1. intellektuaalne suutlikkus Jumalat tunda — teadlikkus Jumalast;

⁵ 2. vaimne soov Jumalat leida — jumalaotsimine;

⁶ 3. isiklik ihalus olla nagu Jumal — kogu südamest tulev soov täita Isa tahet.

⁷ ¶ Jumala eksistentsi ei saa eales tõestada ei teaduslik eksperiment ega puhtloogiline arutluskäik. Seda saab teha ainult inimkogemus, ent ometi on õige arusaam Jumala reaalsusest loogika seisukohalt arukas, filosoofia seisukohalt usutav, religiooni jaoks vältimatu ning isiksuse ellujäämislootuse seisukohalt asendamatult.

⁸ Need, kes tunnevad Jumalat, on kogenud tema kohalolekut. Selliste Jumalat tundvate surelike isiklik kogemus Jumala olemasolust on ainus ümberlükkamatu tõend, mida üks inimolend võib teisele pakkuda. Jumala eksistentsi pole ühelgi moel võimalik tõestada, kui ei võeta arvesse sidet, mis ühendab inimmeelele omast jumalateadvust ja Mõttekohandajat, kes elab surelikus intellektis ja kelle inimene sai kingitusena kaasa Kõiksest Isalt.

⁹ ¶ Teoorias võite te mõelda Jumalast kui Loojast — ja ta on tõesti isiklikult loonud Paradiisi ja täiusliku keskse universumi —, ent kõik aja ja ruumi universumid on loonud ning korrastanud Loojate-Poegade Paradiisikorpused. Kõikne Isa pole isiklikult loonud kohalikku Neadoni universumit; universum, milles teie elate, on tema Poja Miikaeli looming. Ehkki Isa ise ei loo isiklikult arenevaid universumeid, juhib ta siiski paljusid nendevahelisi üldisi seoseid ja nende mõningaid ainelise, mõistusliku ning vaimuenergia ilminguid. Jumal-Isa on isiklikult loonud Paradiisiuniversumi ning koos Igavese Pojaga kõik teised isikulised universumite loojad.

¹⁰ ¶ Aineliste universumite universumi füüsilise juhtijana toimib Esimene Allikas ja Kese igavese Paradiisisaare algkujude järgi ning selle absoluutse gravitatsioonikeskme kaudu rakendab igavene Jumal kosmilist juhtimist füüsilisel tasandil ühtmoodi nii keskes universumis kui ka kogu universumite universumis. Meelena toimib Jumal Lõpmatu Vaimu Jumaluses, isiksusena avaldub Jumal Igavese Poja isikus ning Igavese Poja jumalalaste isikutes. See Esimese Allika ja Keskme suhe kooskõlastatud Paradiisi-Isikute ja Absoluutidega ei välista vähimalgi määral Kõikse Isa *vaheetut* isiklikku tegevust kõiges loodus ja selle kõikidel tasanditel. Oma osadeks jagatud vaimu kohaloleku kaudu on Looja-Isa vahetus kontaktis oma loodud laste ja oma loodud universumitega.

3. JUMAL ON KÕIKNE VAIM

¹ „Jumal on vaim.” Ta on kõikne vaimne kohalolek. Kõikne Isa on lõpmatu vaimne reaalsus, ta on „suveräänne, igavene, surematu, nähtamatu, ainuke tõeline Jumal”. Ehkki te olete „Jumala lapsed”, ei tohi te arvata, et Isa on oma vormilt ja kujult teiesarnane, kuna öeldud on, et te olete loodud „tema näo järgi” ja teis elavad Saladuslikud Järelevaatajad, kes on pärit tema igavese kohaloleku keskpunktist. Vaimolendid on reaalsed, kuigi inimese silm neid ei näe; nad ei ole lihast ja verest.

² Muistne prohvet ütles: „Vaata, ta läheb minust mööda, aga mina ei näe teda, ta käib üha, aga mina ei märka teda.” Me võime pidevalt näha Jumala käetööd ning selgesti hoomata tema majesteetlike tegude ainelisi tunnuseid, ent vaid harva saame silmata tema jumalikkuse nähtavat avaldumist; nähtamatuks jääb ka tema inimesse suunatud vaimu kohalolek.

³ Kõikne Isa ei ole nähtamatu mitte sellepärast, et ta end aineliselt piiratud ja nappide vaimsete võimete ga alamate loodud-olendite eest peidab. Pigem on asi selles, et „Sa ei tohi näha mu palet, sest ükski inimene ei või mind näha ja jääda elama”. Ükski aineiline inimene ei saa näha Vaimjumalat ja säilitada oma surelikku olemasolu. Alamatel vaimolenditel või ükskõik millistel ainelistel isiksustel on võimatu läheneda jumaliku isiksuse kohaloleku ülevusele ja vaimsele hiilgusele. Isa isiku kohaloleku vaimne sära on „valgus, millele ei saa ligineda ainuski surelik; valgus, mida ükski aineiline olend ei ole näinud ega saagi näha”. Aga selleks, et tunda Jumalat usust kantud nägemise abil, mille annab vaimsustunud meel, pole vaja teda näha sureliku keha silmadega.

⁴ ¶ Täies ulatuses jagab Kõikse Isa vaimolemust tema kaaseksisteeriv mina, Paradiisi Igavene Poeg. Nii Isa kui ka Poeg jagavad võrdselt, täielikult ja piiranguteta kõikset ja igavest vaimu Lõpmatu Vaimuga, kes on nendega kooskõlastatud isiksus. Iseendas ja iseendast väljapoole on Jumala vaim absoluutne; Pojas on ta

määratlemata omadustega, Vaimus kõikne — neis kõigis ja kõikide kaudu aga lõpmatu.

⁵ ¶ Jumal on kõikne vaim, Jumal on kõikne isik. Piiritletud loodu ülim isikuline reaalsus on vaim, isikulise kosmose lõplik reaalsus on absoniitne vaim. Vaid lõpmatuse tasandid on absoluutsed ning vaid sellistel tasanditel saavad mateeria, meel ja vaim lõplikult üheks.

⁶ ¶ Potentsiaalselt on Jumal-Isa mateeria, meele ja vaimu ülim juhtija universumites. Enda loodud tahteolendite hiigelhulgaga on Jumal vahetus ühenduses ainult oma isiksuse ulatusliku mõjupiirkonna kaudu, kuid temaga saab sidet (väljaspool Paradiisi) vaid tema fragmentaarsete olemusvormide kohalolekus; universumites kujutavad need endast Jumala tahet. Surelike ajaolendite meeles elaval Paradiisi-vaimul, kes aitab seal areneda ellujääva loodud-olendi surematul hingel, on Kõikse Isa olemus ja jumalikkus. Kuid niisuguste arenevate loodud-olendite meel pärineb kohalikest universumitest ja peab jõudma jumalikule täiusele oma vaimsetest saavutustest johtuvate kogemuslike muutuste kaudu, mis tulenevad vältimatult sellest, et loodud-olend otsustab täita taevase Isa tahet.

⁷ ¶ Inimese sisimas kogemuses on meel ühendatud mateeriaga. Niisugune aineiline meel ei saa pärast keha surma ellu jääda. Ellujäämistee peitub inimese tahte niisuguses kohaldamises ja sureliku meele sellistes muutustes, mille kaudu Jumalat tundev intellekt võtab järk-järgult vastu vaimu õpetusi ja muutub lõpuks vaimust juhituks. See inimmeele evolutsioon alates algsest ühendusest mateeriaga kuni liitumiseni vaimuga viib selleni, et sureliku meele potentsiaalselt vaimsed faasid muutuvad surematu hinge morontiaarealsuseks. Mateeriale allutatud surelik meel muutub üha ainelisemaks ning lõppkokkuvõttes lakkab isiksus olemast. Vaimule alluva meele saatus on saada pidevalt vaimsemaks, sulada lõpuks ühte ellujääva ja juhtiva jumaliku vaimuga ning saavutada nõnda ellujäämine ja isiksuse eksistentsi igavikulisus.

⁸ Mina tulen Igavikust ja olen korduvalt tagasi pöördunud Kõikse Isa ligidusse. Mina tunnen Esimese Allika ja Keskme, Igavese ja Kõikse Isa tegelikkust ja isiksust. Tean, et suur Jumal on absoluutne, igavene ja lõpmatu, aga ka hea, jumalik ja armuline. Tean tõde, mis sisaldub kahes suures kuulutuses „Jumal on vaim” ja „Jumal on armastus”, ning universumi jaoks avalduvad need kaks omadust kõige täielikumalt Igaveses Pojas.

4. JUMALA MÜSTEERIUM

¹ Jumala täiuslikkuse lõpmatus on nii suur, et muudab ta igavesti müsteeriumiks. Kõikidest Jumala käsitamatu saladustest suurim on see, et jumalik elab sureliku meele sisimas. See, kuidas Kõikne Isa viib ajaolendi juures, on kõikidest universumi müsteeriumidest ülim, sest jumalik kohalolek inimmeeles on saladuste saladus.

² Surelike füüsilised kehad on „Jumala templid”. Ehkki Suveräänsed Loojad-Pojad lähenevad oma asustatud maailmade loodud-olenditele ja „tõmbavad kõiki enese juurde”, ehkki nad seisavad teadvuse „ukse taga” ja „koputavad” ning tulevad heameelega kõikide juurde, kes „avavad oma südame ukse”, ehkki Loojate-Poegade ja nende surelike olendite vahel on tõepoolest olemas niisugune väga lähedane isiklik suhe, on surelikes inimestes ometi midagi Jumalast endast, midagi, mis tõesti elab nende sisimas ja millele nende kehad on templiks.

³ Kui teie aeg siin saab ümber, kui olete ajalikul kujul oma maise matka lõpuni käinud, kui teie lihalik, katsumusi tulvil teekond lõpeb, kui põrm, millest on kokku pandud teie surelik ihu, „saab tagasi põrmuks, millest on see võetud”, siis saab ilmsiks, et teie elav „vaim läheb tagasi Jumala juurde, kes tema on andnud”. Selle planeedi igas moraaliolendis elab osake Jumalast, killuke jumalikkusest. See ei ole veel teie omand, kuid see on määratud saama teiega üheks, kui jääte ellu pärast sureliku eksistentsi lõppu.

⁴ ☞ Me kohtume selle Jumala müsteeriumiga pidevalt ning meid viib hämmingusse selle pidevalt avarduv lõputu panorama, milles avaldub tõde tema lõpumatust headusest, lõputust armust, võrratust tarkusest ja suurepärasest olemusest.

⁵ ☞ Selles jumalikus müsteeriumis sisaldub ainuomane erinevus piiritletu ja lõpmatu, ajaliku ja igavikulise, aegruumilise loodu ja Kõikse Looja, materiaalse ja vaimse, inimese ebatäiususe ja Paradiisi Jumaluse täiususe vahel. Kõikse armastuse Jumal ilmutab ennast alati kõikidele oma loodud-olenditele vastavalt nende suutlikkusele vaimselt aduda jumalikku tõde, ilu ja headust.

⁶ Igale vaimolendile ja igale surelikule universumite universumi igas sfääris ja igas maailmas ilmutab Kõikne Isa ennast kogu selles armulikkuses ja jumalikkuses, mida niisugused vaimolendid ja surelikud suudavad näha ja mõista. Jumal ei tee vahet, kas olendid on vaimsed või ainelised. Jumalik kohalolek, mida nautivad kõik universumi lapsed igal ajahetkel, sõltub ainuüksi loodud-olendi võimest vastu võtta ja tajuda materiaalse maailma vaimset tegelikkust.

⁷ Inimese vaimse kogemuse reaalsusena ei ole Jumal müsteerium. Kui aga proovida materiaalsele füüsilisele meelele selgitada vaimumaailma kuuluvaid reaalsusi, ilmnevad saladused: nii peened ja nii sügavad saladused, et vaid Jumalat tundva sureliku usk võib korda saata filosoofilise ime — piiritletu tunneb ära Lõpmatu, aja ja ruumi aineliste maailmade arenevad surelikud tajuvad igavest Jumalat.

5. KÕIKSE ISA ISIKSUS

¹ Ärge lubage seda, et Jumala suurus, tema lõpmatus ähmastaks või varjutaks tema isiksust. „Kas see, kes kõrva on loonud, ei peaks kuulma? Kas see, kes silma

on valmistanud, ei peaks nägema?” Kõikne Isa on jumaliku isiksuse tipp, kõiges loodus on ta isiksuse lähe ja saatus. Jumal on ühtaegu nii lõpmatu kui ka isikuline; ta on lõpmatu isiksus. Tõesti, Isa on isiksus, hoolimata sellest, et tema isiku lõpmatus seab ta alatiseks kõrgemale aineliste ja piiritletud olendite mõistmisvõimest.

² Jumal on palju enam kui inimõistuse arusaam isiksusest; ta on isegi mõõtmatult rohkem, kui võib endas kätkeada ükskõik milline arusaam üliisiksusest. Kuid on täiesti kasutu arutleda nende jumaliku isiksuse haaramatute käsituste üle selle ainelise loodud-olendi meelega, kelle kõrgeim arusaam olendi reaalsusest koosneb isiksuse ideest ja ideaalist. Ainelise loodud-olendi kõrgeim võimalik arusaam Kõiksest Loojast seisneb jumaliku isiksuse üleva idee vaimsetes ideaalides. Järelikult võite küll teada, et Jumal peab olema palju enam, kui seda suudab väljendada inimlik arusaam isiksusest, kuid samal ajal teate ka täpselt, et Kõikne Isa ei saa olla mitte midagi vähemat kui igavene, lõpmatu, tõeline, hea ja imeline isiksus.

³ Jumal ei peida ennast ühegi oma loodud-olendi eest. Jumal on nii paljudele olendirühmadele kättesaamatu ainult seepärast, et ta „elab ligipääsmatus valguses, millele ükski aineeline loodud-olend ei saa läheneda”. Jumaliku isiksuse hiiglaslikkus ja aulisus ületab arenguteel olevate surelike ebatäiusliku meele piirid. Ta „on mõõtnud pihuga vee, määranud oma käe ulatusega universumi. See on tema, kes istub maasõõri kohal, kes tõmbab lahti taevad otsekui kardina ja laotab laiali kui universumi, kus elada”. „Tõstke oma silmad kõrgele ja vaadake, kes on loonud kõik seal? Tema, kes nende väe viib välja täiearvuliselt, kes nimetab neid kõiki nimepidi”, ja nii on tõsi, et „Jumala nähtamatuid tegusid mõistetakse osaliselt asjade kaudu, mida tema on loonud”. Praegu ja sellistena, nagu te olete, tuleb teil näha nähtamatut Loojat tema rohkearuulise ja mitmekesise loodu kaudu ning ka tema Poegade ja nende arvukate alamate ilmutuste ning hoolitsuse ja kaitse kaudu.

⁴ Ehkki ainelised surelikud ei saa Jumala isikut näha, peaksid nad rõõmustama kinnituse üle, et ta on isik, ning uskudes mõõnma tõde, mis räägib, kuidas Kõikne Isa armastas maailma nii väga, et tagas selle madalat päritolu asukaile igavese vaimse edasimineku võimaluse, ja et tal „on hea meel oma lastest”. Jumalal ei puudu ükski neist üleinimlikest ja jumalikest omadustest, mis moodustavad täiusliku, igavese, armastava ja lõpmatu Looja isiksuse.

⁵ ☞ Kohalikus loodus (kui superuniversumi isikond välja arvata) ei avaldu Jumal isiklikult ega paiksel, vaid üksnes Paradiisi Loojate-Poegade kaudu, kes on asustatud maailmade isad ja kohalike universumite suveräänid. Oleks loodud-olendi usk täiuslik, teaks ta täpselt: olles näinud Loojat-Poega, on ta ühtlasi näinud ka Kõikset Isa; Isa otsides ei püüaks ega eeldaks

ta näha kedagi muud kui Poega. Surelikul inimesel on lihtsalt täiesti võimatu näha Jumalat enne, kui ta saavutab täieliku vaimse ümberkujunemise ja jõuab tegelikult Paradiisi.

⁶ Paradiisi Loojate-Poegade olemus ei hõlma kõiki Esimese Suure Allika ja Keskme lõpmatu olemuse universaalse absoluutsuse määratlematuid potentsiaale, ent Kõikne Isa on igal moel *jumalikult* esindatud Loojates-Poegades. Isa ja tema Pojad on üks. Need Miikaeli klassi kuuluvad Paradiisi-Pojad on täiuslikud isiksused, koguni eeskju kõikidele kohaliku universumi isiksustele alates Helkjast Koidutähest kuni kõige madalama, loomset evolutsiooni esindava areneva inimolendini.

⁷ ¶ Ilma Jumalata ja tema suure ning keskse isiksuset poleks kogu hiiglaslikus universumite universumis üldse isiksust. *Jumal on isiksus.*

⁸ ¶ Vaatamata sellele, et Jumal on igavene võim, majesteetlik kohalolek, transtsendentne ideaal ja hiilgav vaim — ehkki ta on kõike seda ja veel lõpmatult enamgi —, on ta tõeliselt ja igaveselt täiuslik Looja-isiksus, isik, kes „võib tunda ja keda tuntakse”, kes „võib armastada ja keda armastatakse” ning kes võib olla meie sõber, samal ajal kui teie saate tuntuks Jumala sõpradena, nagu on tuntuks saanud teisedki inimesed. Ta on reaalne vaim ja vaimne reaalsus.

⁹ Ärgem kahelgem, et Kõikne Isa on eeskätt isiksus — siis, kui näeme, kuidas Kõikne Isa ilmutab ennast kogu oma universumis, kui tajume teda elamas oma lugematutes loodud-olendites, kui märkame teda tema Suveräänsete Poegade isikuis, kui tajume tema jumaliku kohalolekut jätkuvalt kõigis paigus, nii lähedal kui kaugel. Kõigest sellest ulatuslikust levikust hoolimata jääb ta ehedaks isikuks ja on igavesti püsivas isiklikus ühenduses oma loendamatu olenditega, kes on laiali pillutatud kogu universumite universumis.

¹⁰ ¶ Arusaam Kõikse Isa isiksusest kui avaram ja tõelisem jumalakäsitlus on inimkonnani jõudnud peaaegjalikult ilmutuse kaudu. Mõistus, tarkus ja usukogemus — kõik nad vihjavad ja viitavad Jumala isiksusele, ent täielikult nad seda ei tõesta. Isegi inimeses elav Mõttekohandaja on eelisikuline. Iga usundi toesust ja küpsust näitab see, kuidas see religioon mõistab Jumala lõpmatut isiksust ja adub Jumaluse absoluutset ühtsust. Kui mingi usund on Jumala ühtsust juba möönud, saab usuküpsuse mõõdupuuks arusaam isikulisest Jumalusest.

¹¹ Algeline religioon tundis paljusid isikulisi jumalaid ja need olid loodud inimese näo järgi. Ilmutus kinnitab Jumala isiksuse mõiste paikapidavust, mis Esimese Põhjuse teaduslikus postulaadis on pelgalt üks võimalus ning millele filosoofilises idees Kõiksest Ühtsusest vihjatakse vaid teatud mõõndustega. Üksnes isiksusliku lähenemise kaudu on võimalik üldse hakata mõistma Jumala ühtsust. Esimese Allika ja Keskme

isiksuse eitamine asetab filosoofilise dilemma ette, kas valida materialism või panteism.

¹² Sügavamalt mõtiskledes Jumaluse üle, tuleb isiksuse mõiste lahus hoida kehalise reaalsuse ideest. Aineeline keha pole ei inimese ega Jumala isiksuse lahutamatu tingimus. Kehalise reaalsuse ideest johtuv viga tõuseb ilmekalt esile inimomase filosoofia mõlemas äärmuses. Materialism väidab, et kuna inimene kaotab surses oma keha, lakkab ta isiksusena olemast; panteism kinnitab, et Jumalal pole keha ja järelikult ei ole ta isik. Inimese tasandist kõrgemale tõusnud arenev isiksus tegutseb meelega ja vaimu ühtsuses.

¹³ ¶ Isiksus ei ole lihtsalt Jumala lahutamatu omadus, pigem märgib see lõpmatu olemuse täielikkuse ja ühinenud jumaliku tahte kooskõlastatust, mis leiab täiusliku väljenduse igavikulisuses ja universaalsuses. Isiksus oma üliras tähenduses on Jumala ilmutus universumite universumile.

¹⁴ ¶ Et Jumal on igavene, kõikne, absoluutne ja lõpmatu, ei suurene ta teadmised ega kasva tarkus. Jumal ei omanda uusi kogemusi, nagu seda võiks oletada või sellest aru saada piiritletud inimene. Oma igavese isiksuse raames aga naudib ta eneseteostuse pidevat avarustumist, mis on mõnes mõttes võrreldav ja sarnane sellega, kuidas arenevate maailmade piiritletud olendid hangivad uusi kogemusi.

¹⁵ Lõpmatu Jumala absoluutne täius sunniks teda taluma täiuslikkuse määratlemata lõplikkusest tulenevaid kohutavaid piiranguid, kui Kõikne Isa ei osaleks otseselt hiiglasliku universumi iga ebatäiusliku hingede isiksusvõitluses, mille eesmärgiks on jumalikul toel tõusta kõrgemate, vaimselt täiuslike maailmadeni. See universumite universumi iga vaimolendi ja iga sureliku olendi üha avarduv kogemus on osake Isa lakamatult avarduvast Jumaluse-teadvusest, pideva eneseteostuse lõpmatust jumalikust ringkäigust.

¹⁶ On sõna-sõnalt tõsi, et „kõikides sinu kannatustes kannatab ka tema”. „Kõikides sinu rõõmudes rõõmustab ta sinus ja ühes sinuga.” Tema eelisikuline jumalik vaim on tõeline osake sinust. Paradiisisaar reageerib universumite universumi kõikidele füüsilistele muutustele; Igavene Poeg hõlmab kõige loodu vaimuimpulsid; Ühine Toimija hõlmab kogu avarduva kosmose meeileiminguid. Kõikne Isa tajub oma jumaliku teadvuse täiuses kogu ajas ja ruumis areneva loodu iga olemusvormi, olendi ja isiksuse avarduva meelega ning kõrgemaletõusva vaimu kasvavate pingutuste kõiki individuaalseid kogemusi. Ja kõik see on täht-tähelt tõsi, sest „tema sees elame ja liigume ja oleme meie”.

6. ISIKSUS UNIVERSUMIS

¹ Inimisiksus on aegruumiline vari, mida heidab jumaliku Looja isiksus. Ning midagi olemasolevat ei saa eales õigesti mõista tema varju põhjal. Varje tuleks tõlgendada tõelise substantsi terminitega.

² ¶ Teaduse jaoks on Jumal põhjus, filosoofia jaoks idee, religiooni jaoks isik, koguni armastav taevane Isa. Teadlasele tähendab Jumal algset jõudu, filosoofile hüpoteesi ühtsusest, usklikule elavat vaimset kogemust. Inimese ebaadekvaatset Kõikse Isa isiksuse käsitust võib täiustada ainult inimese vaimne progress universumis, kuid tõeliselt adekvaatseks muutub see üksnes siis, kui aja- ja ruumi-palverändurid jõuavad lõpuks Paradiisi elava Jumala jumalikku embusse.

³ Ärge laske kunagi silmist erinevaid vaatepunkte isiksusele — seda, mida näeb Jumal, ja seda, mida näeb inimene. Inimene näeb ja mõistab isiksust piiritletusest lõpmatusse vaadates, aga Jumal vaatab lõpmatusse piiritletusse. Inimese isiksus on kõige madalamat liiki, Jumala oma aga kõrgeim, koguni ülim, lõplik ja absoluutne. Seepärast pididki täiuslikumad arusaamad jumalikest isiksusest kannatlikult ootama aega, mil ilmusid täiuslikumad ideed inimisiksusest, eriti aga süvatähenduslik ilmutus nii inimese kui ka Jumala isiksusest Looja-Poja Miikaeli annetusele kaudu Urantial.

⁴ ¶ Surelikus meeles elava eelisikulise jumaliku vaimu kohalolek ise on juba tema tegeliku olemasolu kindel tõend, ent jumaliku isiksuse mõistest võib aru saada üksnes ehedas isiklikus usukogemuses peituva vaimse mõistmise kaudu. Ükskõik missugust isikut — kas inimlikku või jumalikku — võib tunda ja mõista selle isiku välistest reageeringutest või ainelisest kohalolekust sõltumata.

⁵ Kahe isiku sõpruseks on teatav kõlbeline sarnasus ja vaimne kooskõla vältimatu, ent vaevalt võiks armastav isiksus avada end isikule, kellele armastus on võõras. Pääsemaks vähegi lähemale jumaliku isiksuse tundmisele, tuleb kõik isiksuse võimed ja anded täielikult pühendada selle eesmärgi saavutamisele, loiust ehk osalisest pühendumisest ei piisa.

⁶ Mida täiuslikumalt inimene ennast mõistab ning kaasinimeste isiksuslikke väärtusi hinnata oskab, seda enam ihkab ta tunda Algset Isiksust ning seda tõsisemalt üritab selline Jumalat tundev inimene saada Algse Isiksuse sarnaseks. Te võite vaielda Jumalat puudutavate arvamuste üle, kuid temaga ja temas saavutatud kogemus väljub inimlike vastuolude ja pelgalt intellektuaalse loogika raamest ning küünib neist kõrgemale. Jumalat tundev inimene ei kirjelda oma vaimseid kogemusi uskmatute veenmiseks, vaid selleks, et usklike meelt ülendada ja vastastikku rahuldust leida.

⁷ ¶ Eeldada, et universum on tunnetatav ja mõistetav, tähendab eeldada, et universumi on loonud meel ja seda juhivad isiksus. Inimemel suudab hoomata vaid teiste meelte -olgu siis inimlike või üleilmlike — meelilminguid. Kui inimisiksus suudab kogeda universumit, siis on kuskil selles universumis varjul jumalik meel ja tegelik isiksus.

⁸ ¶ Jumal on vaim — vaimisiksus, inimenegi on vaim — potentsiaalne vaimisiksus. Jeesus Naatsaretlane jõudis selle vaimisiksusliku potentsiaali täieliku

teostamiseni inimkogemuses. Seepärast saabki ta Isa tahtele pühendatud elust Jumala isiksuse kõige ehadam ja ideaalsem ilmutus inimestele. Ehkki Kõikse Isa isiksust saab mõista vaid tõelise usukogemuse kaudu, innustab meid Jumala isiksuse teostumise ja ilmutumise täiuslik esitus tõeliselt inimomas kogemuses — Jeesuse maises elus.

7. ISIKSUSE ARUSAAMA VAIMNE VÄÄRTUS

¹ Kui Jeesus rääkis „elavast Jumalast”, viitas ta isikulisele Jumalusele — taevasele Isale. Arusaam Jumaluse isiksusest hõlbustab osadust, see soosib arukat palveandmist, see edendab värskendavat usalduslikkust. Mitteisikuliste asjade vahel võib täheldada küll vastastikkust mõju, aga mitte osadust. Osadussuhet isa ja poja, nagu ka Jumala ja inimese vahel ei saa olla, kui mõlemad ei ole isikud. Ainult isikud suudavad üksteisega suhelda, kuigi säärast isikulist suhtlemist võib suuresti hõlbustada just niisuguse ebaisikulise olemusvormi olemasolu, nagu seda on Mõttekohandaja.

² Inimene ei jõua ühendusse Jumalaga nõnda, nagu veetilk võiks ühineda ookeaniga. Inimene saavutab jumaliku ühtsuse üha ulatuslikuma vaimse ühenduse kaudu, selle kaudu, et ta suhtleb isikulise Jumalaga ning et ta olemus muutub ajapikku ikka jumalikuks, sest ta allub kogu südamest ja arukalt jumalikele tahtele. Niisugune eriline suhe saab olemas olla vaid isikute vahel.

³ ¶ Arusaam tõest võib kõne alla tulla ka ilma isikuta, ilu mõiste võib olemas olla ilma isikuta, jumalikku headust aga saab mõista ainult isikulisest seosest. Ainult *isik* saab armastada ja olla armastatud. Isegi ilu ja tõde võiksid jääda ilma ellujäämislootusest, kui nad poleks isikulise Jumala, armastava Isa lahutamatud omadused.

⁴ ¶ Me ei suuda täielikult mõista, kuidas Jumal saab olla esmane, muutumatu, kõikvõimas ja täiuslik, kui teda samal ajal ümbritseb pidevalt muutuv ja ilmselt seadustega piiratud universum, suhteliste ebatäiuste arenev universum. Omaenda kogemustest võime aga teada, et see on tõsi: säilib ju meis kõigis isiksuse identiteet ja tahteühtsus, hoolimata sellest, et nii meie ise kui ka meie keskkond on lakkamatus muutumises.

⁵ Lõplikku universumireaalsust ei suuda mõista ei matemaatika, loogika ega filosoofia, sellega tuleb toime vaid isiklik kogemus, mille annab järkjärguline allumine isikulise Jumala jumalikele tahtele. Ei teadus, filosoofia ega teoloogia suuda tõestada Jumala isikulisust. Ainult taevase Isa usupoegade isiklik kogemus saab viia tegelikule vaimsele arusaamisele Jumala isiksusest.

⁶ ¶ Parem arusaamine universumi isiksusest võimaldab mõista, et on olemas identiteet, eneseteadvus, oma tahe ja enese avaldamise võimalus. Need iseloomulikud jooned aga eeldavad veel osadust teiste ja

võrdsete isiksustega — sellistega, kes on olemas Paradiisi Jumaluste isiksuslikes ühendustes. Ning nende ühenduste absoluutne ühtsus on nii täiuslik, et jumalikkus saab tuntuks jagamatuse, ühtsuse kaudu. „Isand Jumal on *ainus*.” Isiksuse jagamatus ei takista Jumalat annetamast oma vaimu, et see elaks surelike inimeste südameis. Inim-isa isiksuse jagamatus ei tõkesta surelike poegade ja tütarde ilmaletulekut.

⁷ See jagamatuse mõiste koos ühtsuse kontseptsiooniga vihjab, et Jumaluse lõplikkus ületab nii aja kui ka ruumi. Järelikut ei saa aeg ja ruum olla ei absoluutsed ega lõpmatud. Esimene Allikas ja Kese on see lõpmatus, kes määratlematuna ületab kõik meele, materia ja vaimu piirid.

⁸ Paradiisi-Kolmsuse fakt ei eira mingil moel jumaliku ühtsuse tõde. Paradiisi Jumaluse kolm isiksust on kõikides oma reageeringutes universumi reaalsusele ja kõikides oma suhetes loodud-olenditega otsekui üks. Nende kolme igavese isiku olemasolu ei lükka ümber Jumaluse jagamatuse tõde. Tean hästi, et minu käsutuses pole ainsatki keelt, mille abil surelikule meelele selgeks teha, missugustena need universumi probleemid meile paistavad. Aga ärge kaotage julgust: kõik kõ-

nealused asjad ei ole peensusteni selged isegi nendele kõrgetele olenditele, kes kuuluvad minuga ühte ja samasse Paradiisi-olendite rühma. Pidage alati meeles, et Jumalusega seostuvad sügavad tõed saavad järk-järgult selgemaks sedamööda, kuidas teie meel muutub surelike Paradiisi-tee pika tõusu järjestikustel epohhidel üha vaimsemaks.

⁹ [Esitanud Jumalik Nõuandja, taevaste isiksuste rühma liige, kelle seitsmenda superuniversumi keskuse Uversa Päevilt Vanad määrasid üle vaatama selle peagi ilmuva ilmutuse neid osi, mis puudutavad kohaliku Nebadoni universumi piiridest väljuvat. Mulle on tehtud ülesandeks anda oma panus nende kirjade koostamisse, mis kirjeldavad Jumala olemust ja lahutamatu omadusi, sest olen selles vallas kõikide asutatud maailmade kõrgeim teabeallikas. Olen teeninud Jumaliku Nõuandjana kõigis seitsmes superuniversumis ning olen kaua viibinud Paradiisis, kõikide asjade keskmes. Palju kordi olen nautinud ülimalt õnne viibida Kõikse Isa vahetu isikulise kohaloleku juures. Olen vääramatult autoriteetne esitama seda, mis on realne ja tõde Isa olemusest ning lahutamatu omadustest, sest ma tean, millest räägin.]